

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

כתובות - פ"ט

1. משנה - גרושה שבאה לגבות כתובתה איזו ראייה עליה להביא?

- א. הביאה גט בלא כתובה - גובה, ואין הבעל יכול לטעון פרעתי וקרעתי כתובתך, כיון שחוב הכתובה הוא מעשה ב"ד דין וכל הטוען אחר מעשה ב"ד אינו נאמן, והתובע נחשב כמי שאוחז שטר בידו.
- ב. הביאה כתובה ואין עמה גט ואומרת אבד גיטי, והוא אומר פרעתי וקרעו את הגט ונתנו לי שובר ואבד - לא תגבה שמא נפרעה כתובתה. וכן בעל חוב שהוציא שטר לאחר שמיטה ואין עמו פרוזבול וטען שאבד, לא יפרע, שמא לא היה לו פרוזבול.
- ג. רשב"ג - מן הסכנה שהיו יראים לשמור שטרי גט ופרוזבול - גובה בלא גט, ובע"ח בלא פרוזבול.

2. כשהמלוה איבד את השטר והלוה חושש להחזיר שמא יגבו ממנו שוב, האם צריך לפרוע ויכתבו לו שובר?

- נפקס בבבא בתרא שאין כותבין שובר כיון שיצטרך לשומרו מעכברים.
- והקשו שבמשנה בדין א' לא חוששים שתוציא שוב את כתובתה ותגבה בה בתורת אלמנה [כגרושה, לא תוכל כיון שקורעים הגט] משמע שכותבין.
- א. רב בהו"א - מדובר במקום שאין כותבין כתובה, אבל במקום שכותבין כתובה אכן לא תגבה.
- ב. שמואל - במקום שאין כותבין ואמר כתבתי, עליו להביא ראייה שפרע, ואם לא הביא, יפרע. במקום שכותבין ואמרה לא כתב לי, עליה להביא ראייה. ומשנתנו שגובה, בין במקום שאין כותבים כתובה ואמר כתבתי, ובין במקום שכותבים והביאה ראייה שלא כתב.
- ג. רב חזר בו - מדובר גם במקום שכותבים כתובה ואם הוציאה גט גובה עיקר כתובה, הוציאה כתובה גובה רק תוספת, ואין חשש שתגבה פעמים.

3. כיצד יפרשו רב ושמואל את משנתנו בדין של הביאה כתובה ואומרת אבד גיטי שאינו פורע?

- א. לשמואל - מדובר במקום שאין כותבין ואמר כתבתי, וכיון שלא הביא ראייה, פרע. לכן כשהוציאה גט בלא כתובה ואמר פרעתי על פי הגט, נאמן ואינו פורע שוב.
- ב. לרב - הטעם שלא גובה לכה"פ את התוספת, כיון שמדובר שאין שם עדי גירושין, והבעל נאמן מיגו שיכל לומר לא גירשתיה. ונדחה: שמדברי רשב"ג בסיפא לגבי שעת הסכנה משמע שודאי יש עדי גירושין שאל"כ מנין שנתגרשה.
- אלא כולה כרשב"ג וכך גורסים: בכתובה לבד אינה גובה, ודווקא כשאין עדי גירושין, אבל אם יש גובה תוספת, ומהסכנה גובה גם עיקר.

4. לשיטת רב כיצד אלמנה מן הנשואין גובה עיקר כתובה? [הרי אין לה גט].

- א. רב בהו"א: בעדי מיתה וכתובה, ומעידים שסמוך למיתה ישבה תחתיו, [ולכן לא חוששים שתוציא גט בעתיד ותגבה שוב] ולא חוששים שגירשה סמוך למיתה כיון שלא יפסיד את עצמו. והקשו: באלמנה מן האירוסין הרי לא ישבה תחתיו.
- ב. למסקנא: באלמנה כיון שלא אפשר, כתבין שובר, שאם לא כן גם בעדי מיתה נחשוש שתחזור ותגבה בב"ד אחר.

5. האם יש לנו מקור שלא אלמנה מן האירוסין יש כתובה אפילו אם לא כתב לה?

- אין להוכיח מהמשנה 'נתארמלה או נתגרשה בין מן האירוסין בין מן הנשואין גובה את הכל' - כיון שיתכן ששם מדובר שכתב לה, ובאו להוציא מדברי ר' אלעזר בן עזריה שאמר שאין לה כתובה אף אם כתב לה - כיון שכתב רק ע"מ שהוא כונסה.
- אין להוכיח מדתני רב חייא בר אבין - אשתו ארוסה לא אונן ולא מיטמא לה וכן היא לא אוננת ולא מיטמאה לו, מתה אינו יורשה, מת הוא, גובה כתובתה - שיתכן שמדובר שכתב לה ובאו לחדש בעיקר את הדין של 'מתה' - אינו יורשה'.

6. לשיטת רב שעם גט גובה עיקר, מדוע לא חוששים שתוציא הגט בב"ד אחר ותגבה שוב?

שכשפורע קורע את הגט, וכדי שתוכל להנשא בו כותבים מאחוריו שנקרע מחמת הפירעון ולא מחמת פסולו.

7. משנה - כיצד הדין כשהוציאה יותר מכתובה אחת?

- א. שני גיטין [שהחזירה וגירשה] ושתי כתובות, והיה זמן כתובה ראשונה קודם לזמן הגט הראשון, וזמן כתובה שניה קודם לזמן הגט השני, גובה שתי כתובות, כיון שאת השניה כתב אחר שהחזירה.
- ב. שתי כתובות וגט אחד אִן כתובה ושני גטין אִן כתובה וגט ועדי מיתה - גובה רק אחת, שהמגרש אשתו והחזירה ע"מ כתובה הראשונה מחזירה.